

פרשת קרוז תשפ"א

וילקוז קרוז (טז, א)

שמע הרב שטיינמן, ושאל: "כמה תלמודי תורה קיימים בשכונה?"

"קיימים כאן כבר שני תלמודי תורה", השבתי.

הרב שטיינמן לא הבין: "נו, אז מה הבעיה? שכל תלמוד תורה יקח חמישה מהם".

"ראש הישיבה, זאת בדיוק הבעיה", גמגמתי באי נוחות, "כל תלמוד תורה עומד בעקשנותו לא לקבל בשום אופן".

פניו של הרב שטיינמן הרצינו באחת, והוא אמר לי בכאב: "כזו שכונה קטנה, שבקושי נוסדה; יש בה בסך הכל שני תלמודי תורה - וכבר יש בה מחלוקת! זהו כוחו של היצר הרע! הוא דואג שבכל פינה תהיה מחלוקת!..."

מראהו הנסער של גדול הדור נחרט בזכרוני לעד. הכאב שלו היה מוחשי ממש, והרגשתי את הזעקה שלו הבושרת בעצמותיו.

* * *

סיפר הגאון רבי **יעקב רוזנטל** שליט"א: "סבי הגאון הצדיק רבי **שרגא פייביל פראנק** זצ"ל היה לומד עם הרבי הגאון הקדוש **בעל ה'פני מנחם'** מגור זצ"ל בילדותו, על פי בקשת אביו הרבי הגאון הקדוש **בעל ה'אמרי אמת'** מגור זצ"ל, ששכר אותו על מנת שילמד עם בנו לימודים נוספים מלבד מה שלומד ב'חיידר', וציוה עליו ללמדו גם ספרי מוסר.

לאחר כמה ימים, בירר ה'אמרי אמת' אצל רבי שרגא פייביל האם מקיים את ציוויו ולומד עם בנו גם מוסר, והשיב בחיוב: "כן, למדנו יחד מסילת ישרים".

אמר לו ה'אמרי אמת': "אני חושב כי לילדים יותר טוב ללמוד ארחות צדיקים".

"כדברי הרבי אעשה", אמר רבי שרגא פייביל, "אבל אם יורשה לי לשאול: מדוע 'ארחות צדיקים' עדיף על פני 'מסילת ישרים'? האם מפני שהוא ספר קל יותר לקריאה והבנה?"

"לא!", השיב ה'אמרי אמת'. "הסיבה היא אחרת. **מסילת ישרים** היא מסילה אחת, ואני רוצה שהילד שלי יידע כבר

ויקח קרח - לקח את עצמו לצד אחד להיות נחלק מתוך העדה לעורר על הכהונה... (רש"י)

מחלוקתו של קרח היא 'אם כל המחלוקות' בעם היהודי לאורך הדורות, והיא היא הדוגמא למחלוקת שלא לשם שמים - שאין סופה להתקיים (אבות ה, יז).

נשאלת השאלה, באמת היאך יכול האדם להבחין האם מחלוקתו היא לש"ש או לא?

רבי **יהונתן איבשיץ** זצ"ל, בספרו 'יערות דבש' (ח"ב, דרוש ח), מביא הבחנה חריפה לזה: אם רואה הוא כי הידידות שלו עם נשוא המחלוקת נשארה אותו דבר, ורק קיים ויכוח בנושא מסוים, זוהי מחלוקת לשם שמים, וזו מעלה שמצינו במחלוקתם של בית שמאי ובית הלל שהגמרא (יבמות יג:) מספרת, כי שני הבתים השתדכו אלו באלו, והיו אוהבים זה לזה. הכל היה בסדר, כיון שיש ביניהם רק מחלוקות בתורה ואין זה סותר את הידידות, האהבה והכבוד הקיימים ביניהם. אבל אם הוא רואה שהמחלוקת הגיעה גם לפסים אישיים - אות היא כי מחלוקתו כבר אינה לשם שמים, ויברח ממנה כמפני אש אוכלת.

* * *

בדור האחרון זכינו לאורו של מרן ראש הישיבה **הגראי"ל שטיינמן** זצ"ל, אשר סלידתו מכל דבר שיש בו ריח של מחלוקת היתה מן המפורסמות. כל ימיו הניף את דגל השלום, ותמיד ברח מפילוגים ומחלוקות. נקודה זו בלטה מאד בהליכותיו, גם קודם שנעשה 'רב רבנן' וזרחה שמשו בכל העולם. במקום בו היתה מחלוקת - הוא פשוט לא היה...

מספר הגאון רבי **אליעזר טורק** שליט"א: "זכורני, כי לפני קרוב לעשרים שנה, הגיע הרב שטיינמן למסע חיזוק והתעוררות באחת השכונות המתחדשות בארץ.

בסיום הביקור המרומם, פניתי אליו בשליחות אחד מרבני המקום וביקשתי את עצתו: "ישנם עדיין עשרה ילדים בשכונה שאינם מסודרים עם 'חיידר' לשנה הקרובה".

מגיל צעיר שיש **ארחות** צדיקים - יש כמה דרכים לעבוד את הבורא, ולא צריכים לזלזל האחד בשני..."

[מתוך 'אוצרותיהם אמלא']

הסיפור הבא התרחש בבית הכנסת דחסידי נדבורנה חדרה בבני ברק. ביום מן הימים, אחד מחשובי מתפללי בית הכנסת המשלם דמי חבר תמידין כסדרן, ניגש אל הגבאי וביקש לוודא כי בשבת פלונית, שתחול בעוד כחודש ימים, יוכל לקבל את עליית ה'מפטיר' ולהיות שליח הציבור בתפילת המוסף, שכן זוהי השבת שלפני היארצייט של אמו עליה השלום.

גבאי בית הכנסת הציץ ביומו, ואישר כי השבת היא פנויה מכל 'חיוב' אחר, והמתפלל הקבוע - הזכאי בדין לקבל עליות במהלך השנה ואף לעבור לפני התיבה, יזכה לממש את רצונו, לעילוי נשמת אמו. המתפלל היה מרוצה, כאדם מאורגן מראש רצה לוודא כי כל ענייני היארצייט יתנהלו בצורה הטובה ביותר, ועתה נראה היה כי הכל יילך חלק...

ויהי בצפרא דשבתא, אותה שבת שהמתפלל הקבוע ביקש לקבל בה את ה'מפטיר', הוא מגיע לבית הכנסת בשעה מוקדמת, בטוח כי ה'מפטיר' והתפילה לפני התיבה בתפילת המוסף ממתנים לו ברוגע... אלא שדקות לאחר שנכנס לבית הכנסת, הבחין בזוית עינו כי מאן דהוא - אורח זר שאינו נמנה על מתפללי בית הכנסת הקבועים, מנהל דין ודברים עם הגבאי.

המתפלל הקבוע הסתקרן לשמוע על מה הוויכוח, ולחרדתו גילה כי האורח הזר מבקש, לא פחות, לקבל את עליית ה'מפטיר' ולהתפלל תפילת מוסף... והרי זה ה'מפטיר' שלו, זה ה'מוסף' שלו, והנה ניצב כאן אדם זר, ולוחץ על הגבאי, פשוט מנסה לאלץ אותו להעביר את הכיבודים הללו אליו! היתכן כדבר הזה?!

לרגע התחוללה בתוכו מלחמה. 'ריבונו של עולם, אם יש צדק בעולם - הרי שהוא מחולל לנגד עיניו. הוא מתפלל קבוע, הוא הזמין מראש, הוא תורם לבית הכנסת רבות בשנים, הוא התארגן לכך שהיום ה'מפטיר' וה'מוסף' שלו. וראו מה הולך כאן - אדם זר מבקש 'להשתלט' על הכיבודים היוקרתיים! הרי גם אם היה מדובר בשבת רגילה - הוא אינו רשאי לדרוש דבר מה מהגבאי, איש לא חייב לו כלום. אבל עכשיו - כשמתפלל קבוע הזמין מראש - הרי זו שערוריה של ממש!'

מנגד, קול שקט לחש לו לוותר. 'הרי ממילא איננו מבינים כיצד 'עליה' ותפילה לפני התיבה' מסייעות לנשמות בעולם העליון, הרי איננו יודעים מה הן מחוללות לעילוי הנשמות בגן עדן. אנו מנסים לעשות את המירב והמיטב שמקובלנו במסורת שמועילים לנשמה, אבל האם וויתור, ועוד וויתור כה עוצמתי - אינו מחולל עילוי נשמה? הרי גם בו יש כוח

מסוים! אולי עדיף לוותר, לברוח מן המחלוקת, להקדיש את הוויתור לעילוי נשמת אמה ע"ה?!"

ואז הוא החליט. באומץ, בגבורה, בנחישות, הודיע לגבאי כי הוא מוותר. הגבאי ניסה להתקומם, אמר "חס וחלילה, נראה לך שאתן לו? מה פתאום? האחד בא לגור וישפוט שפוט? לבית הכנסת יש סדר, יש תקנון, לחברי הקהילה יש זכויות יסוד מוקנות, והעליה והתפילה בשבתות יארצייט הן אחת מהן. לא יעלה על הדעת, אינני מתכוון להיכנע!"

ואילו המתפלל הקבוע, שכבר החליט ש'עליה', חשובה ככל שתהיה, אינה שווה כדי מחלוקת, המחלוקת מסוכנת כפליים והרת אסון שבעתיים מאשר לוותר על העליה היוקרתי, עמד על דעתו: "לא ולא יידי הגבאי. אני מוותר. לא רוצה מחלוקת, לא רוצה חילוקי דעות, לא רוצה ליצור אי נעימות. תן לו את העליה, תן לו גם את תפילת המוסף. אני אסתפק בעליה אחרת, אתפלל לפני התיבה ביום היארצייט עצמו. אני מעדיף לוותר, לא רוצה מחלוקת!"

לנוכח דבריו הנחרצים, קיבל הגבאי את הדברים והעניק את העליה, כמו גם את תפילת המוסף, למתפלל הזר. התפילה הסתיימה באווירה שבתית טובה ועילאית, כולם קיבלו את שלהם - המתפלל הזר שעמד על שלו קיבל את שביקש, המתפלל הקבוע שוויתר על הכל היה מאושר מהוויתור, והגבאי - הצליח שכל הצדדים יצאו מרוצים...

לכל אורך הסיפור בבית הכנסת, נכח במקום הגה"צ רבי **אהרן טויסיג** שליט"א, מפיו שמענו את הפרטים לאשורם. אלא שהסיפור עדיין לא נגמר...

ביום המחרת, הגיע המתפלל הקבוע לבית הכנסת, והפעם היה נסער ונרגש. הכרת פניו ענתה בו כי עבר חוויה רגשית מטלטלת, ועד מהרה פתח וסיפר מה אירע במהלך הלילה...

ובכן, באישון ליל, בעיצומה של שנתו העריבה, והנה בחלומו הגיעה אליו אמו עליה השלום, זו שלכבודה ביקש את עליית ה'מפטיר', ולעילוי נשמתה רצה להתפלל את תפילת המוסף לפני התיבה, אלא שוויתר כדי למנוע מחלוקת. והנה היא נגלית אליו בחלום, פניה מאירות וקורנות, והיא אומרת לו בלאט: "בני יקירי, קיבלתי אישור מיוחד מבית דין של מעלה, לרדת לעולם הזה כדי להודות לך. עילוי נשמה כפי שחוויתי היום, בשעה שוויתרת על העליה ותפילת המוסף, עוד לא היה לי מעולם. אני זוכרת היטב את עילוי הנשמה בו זכיתי בשנים הקודמות, כאשר מדי שבת יארצייט עלית ל'מפטיר' והתפללת מוסף לפני התיבה לכבודי. אבל זה לא מתקרב, לא דומה בכלל, למה שזכיתי בו השנה - עת ויתרת בגבורה על הכיבודים המגיעים לך, עת ברחת ממחלוקת!"

ככל הדברים האלה אמרה האם לבנה בחלום הלילה, והוא התעורר כשגופו רוטט בהתרגשות וכולו מכוסה זיעה קרה. לא בכל יום זוכה יהודי לקבל ביקור מאמו שבעולם האמת,

והוא זכה! ואת המסר שבפיה - אותו סיפר בנה בסערת נפש, כדאי לזכור, לשנן ולחדד: עליות, כיבודים, ועוד הרבה דברים - הם חשובים ביותר, עקרוניים מאוד, רמי מעלה עד מאוד. אלו נושאים שמימיים שאין לנו בהם השגה. אבל עדיין יש לזכור: הכל חשוב ויקר מאוד, עד שמעורב בו בדל של מחלוקת, ניצוץ של אש בוערת. ברגע שמחלוקת מתקרבת, שחילוקי דעות מתחילים להישמע - אדם חכם בורח, נמלט, יודע שחשוב פי כמה לברוח מהמחלוקת, לוותר, להימנע מהשתתפות בזירת קרב מדממת שכזו.

מחלוקת לא מביאה טוב, היא מביאה רע. ההיפך - הבריחה מהמחלוקת, ההימנעות ממנה, הוויתור שלפעמים כרוך במאמץ איתנים - הוא הדבר הנכון, שגם גורם יותר עליו נשמה, ובכוחו לעורר רחמי שמים, ומביא בכנפיו חיי אושר ושמחה. יהודי יקר, הבה נברח מהמחלוקת, נימנע מכל סכסוך, גם כשאנו צודקים, גם כשנראה שיש לצידנו שיקולים רוחניים כבדי משקל, בכל זאת, זהו הדבר הנכון לעשות, זה מה שמביא שפע וברכה.

* * *

אל חדרו של הרה"ק ה'פני מנחם' מגור זי"ע נכנס יהודי מחסידי, ובידו פיתקא בה מפורטים שמות בני משפחתו. הוא ביקש ברכה כללית עבור כולם, והרבי - כשעיין בפיתקא, נחו עיניו על שם אחד הבנים, ילד צעיר כבן עשר. לפתע, עצר הרבי מקריאת הפיתקא, הרים את עיניו הטובות אל היהודי העומד לפניו, ושאל: "הילד הזה המוזכר כאן - יש בו משהו מיוחד?".

החסידי עמד נדהם. זו לו הפעם הראשונה בה נתקל בשאלה כזו, זו ההזדמנות הראשונה בחייו בה הרבי עוצר לפתע מקריאה רציפה, ומתעניין בשם מסויים...

די מהר התאושש מההלם, והשיב על אתר: "דווקא כן, יש בו משהו מיוחד. הוא התברך במידת הוויתור, הוא פשוט וותרן בלתי נלאה. נראה לי שזה די נדיר, שילד כה צעיר מעולם לא נקלע למריבה או לסכסוך, לא עם חבריו ולא עם בני משפחתו. תמיד הוא מוותר וסוגר את הסיפור, פשוט אי אפשר לריב איתו!".

הרבי שמע את הדברים וחיך, בירך את האב ברוב נחת מהילד הזה ומשאר בני המשפחה, והמשיך בקריאת הפיתקא.

הביקור המרומם בחדר הרבי הסתיים, והשאלה הנדירה של הרבי - כבר כמעט השתכחה מן הלב. אלא ששנה לאחר מכן, חלה התפתחות מפתיעה: היה זה בשעת ערב, כששוב הגיע אותו חסיד וביקש להיכנס אל הרבי. הפעם עננה של דאגה כיסתה את פניו, אותות של מצוקה אישית רצינית ניכרו מעיניו. כשנכנס אל הרבי, השיח את אשר על לבו, סיפר על צרה שהתרגשה במשפחתו, וביקש עצה וברכה.

מהרבי - כיצד להתמודד לנוכח הצרה שניתכה עליו כרעם ביום בהיר, והוא חש אובד עצות...

הרבי עצם את עיניו, ראשו אפוף שרעפים. לאחר שתיקה קצרה, פקח הרבי את עיניו ואמר: "ראה נא, הלא דיברנו לפני כשנה, וסיפרת לי שיש לך בן שהוא וותרן במיוחד, לעולם לא מסתבך במחלוקת, אף פעם לא הגיע למריבה עם איש. עצתי לך, שתיגש אל בנך יקירך ותבקש ממנו להתפלל על הצרה שהתרגשה עליך, תגיד לו לעמוד ולהתחנן לפני הבורא יתברך שיחיש את ישועתך. בטוחני שתפילתו של הוותרן אינה שבה ריקם, ובמהרה תזכה להיוושע!".

החסידי נפעם. הוא לא העלה על דעתו, שבשעה שהוא מבקש מהרבי להתפלל עליו - הרבי ישלח אותו לבנו הצעיר, ילד שטרם חגג בר מצוה... אך אם הרבי ביקש - זה מה שעשה: הוא שב הביתה, קרא לבנו, סיפר לו על הצרה ועל עצת הרבי כי דווקא הוא - כוותרן מדופלם... כמי שמעולם לא מסתבך במחלוקת, יתפלל על הישועה הנכספת!

הבן שמע, התרגש כל כולו, מי יעלה על הדעת שהרבי יבקש מילד קטן להתפלל לישועה?! - מיד אמר כמה פרקי תהלים, וגם בימים הבאים הוסיף והתפלל. ואכן, ראו זה פלא, לא חלפו אלא ימים מספר והצרה נעלמה כלא היתה, הבעיה עמה התמודדה המשפחה פשוט נעלמה, תפילתו של הוותרן הביאה בחיקה את הישועה הנכספת!

סיפור מופלא זה, המובא בספר 'כבודם של ישראל', מאיר לנגד עינינו את כוח השלום, את העוצמה של הבריחה ממחלוקת. הנה כי כן, ילד קטן, עלם חמודות, שכוחו בפיו ובוויתוריו, שעוצמתו נובעת מהיותו בורח ממחלוקת - הרבי שולח אליו לבקשו שיתפלל, הרבי קובע כי תפילתו תביא את הישועה - כפי שאכן קרה!

הבה נלמד מהסיפור הזה כי גדול כוח השלום להרעיף ישועות. בריחה ממחלוקת, וותרנות, מביאות בכנפיהן ישועות נשגבות, פותחות שערי שמים. גם אם הדבר כרוך בקושי, הוויתור דורש מאמץ לא פשוט - אבל הוא משתלם במיוחד, כי הוא פותח שער לחיים טובים ומאושרים!

[מתוך 'לקראת שבת מלכתא-הרב אשר קובלסקין']

* * *

ומה ראה קרח לחלוק עם משה, נתקנא על נשיאותו של אליצפן בן עוזיאל(רש"י)

קורח, שקיבל את רוב עושרו מאוצרו של פרעה, לאחר שהיה שומר האוצרות שלו - ואוצרותיו של פרעה כללו את כל שאסף יוסף מכל העולם כתשלום עבור התבואה - כל האוצרות הללו עדיין לא יכלו לשמח את קורח, שהרי אליצפן בן עוזיאל קיבל את נשיאות בני קהת... כי איזהו עשיר? - השמח בחלקו.

לדבר עימו. הלכתי בתום העבודה לביתי סהרורי כשאני תפוס בהרהורים: הרי אני הכנסתי אותו לעבוד... איך הוא עשה לי דבר כזה...

משה אהרון החל ללמוד את תפקידו ואני בחדר הסמוך מרגיש כמו ילד קטן שחברו הטוב נבחר לתפקיד חשוב והוא ממורמר על כך שלא מעריכים אותו מספיק. כל התכונות והתוכניות על מה שאדבר ואיך, לא יצאו לפועל, ידעתי שרק אוכל להזיק לעצמי ובעצם המנהל מכיר אותי היטב ואם לדעתו משה אהרון מוצלח יותר לתפקיד לא אוכל לשכנעו אחרת...

ידעתי שאני מוכרח לעבוד על עצמי, קראתי הרבה ספרים בגנות הקנאה והשתדלתי להתחזק באמונה. התאמצתי לשוחח עם חברי כרגיל שיחות רעים כמו בימים ימימה, אבל משהו השתנה. הידידות האמיצה התפוררה והפכה לשברירית. לא היה בי האומץ לשוחח עימו על רגשותיי, היו פעמים בהם עברה בי המחשבה שהוא היה צריך לבקש מהמנהל לתת לי את המשרה, הוא סיפר לי בהזדמנות כי הוא חוסך עבור ילדיו - ולי... אין מהיכן לחסוך.

כך התהלכתי עוד עשר שנים, בזבזתי אותם על דאגה לעתיד, בחוסר אמונה מובהק וביגון חסר טעם.

יום אחד התקשר שדכן: "יש לי הצעה מיוחדת עבור הבן שלך, אני בטוח שלא תסרבו לה..." ולפני שהספקתי להגיב הוא נקב בשמו של חברי, משה אהרון. "יש לו בת מיוחדת... וחוזי מזה הם מוכנים לתת דירה לבחור שימצא חן בעיניהם".

"נו" שאלתי, "והבן שלי..."

"הבן שלך מוצא חן בעיניהם..." אמר השדכן.

ראו מה זה... במשך עשר שנים שנינו המשכנו לבוא לעבודה, החדרים הנפרדים והיחסים שהלכו והתקררו סיינו בידנו להתחמק זה מזה עד לאותו יום בו הפכנו למחותנים... הייתי נתון בסבך של התרגשות ואושר.

אחרי שבוע פתאום 'נפל לי האסימון' והבנתי מה קרה כאן... משה אהרון קיבל את משרת מנהל החשבונות, והרוויח את הכסף שכה השתוקקתי לקבל, ובשביל מה? בשביל לתת אותו לי - לבני...

הרגשתי בושה איומה מעצמי ומעשר השנים האחרונות שעברו עלי בקנאה ובחוסר אמונה.

"אתה רואה? הקב"ה נתן לך את הכסף בלי שתטרח עליו". התביישתי, "במקום לחיות באמונה פשוטה שהקב"ה יסייע בבוא העת, אתה מבלה עשר שנים בדאגות של מה יהיה? ואיך יהיה? וחיצי קנאה מורעלים עוברים לחדר השני בו שוהה מנהל החשבונות בכיר שיושב ועובד כדי לתת בבוא היום את הכסף הזה לדירה לבנך..." [מתוך 'ניצוצות']

ובאמת, אחד הקשיים בדרך אל השמחה הוא תסמונת ההשוואות. ומאידך ההימנעות מן ההשוואות מאפשרת לאדם להודות לה' על מה שיש לו, במקום לבכות את אשר יחסר. כשמתעוררת מידת הקנאה, עלינו לזכור את דברי חז"ל שאמרו (יומא לה.): 'מכאן אמר בן עזאי: בשמך יקראוך, ובמקומך יושיבוך, ומשלך יתנו לך. אין אדם נוגע במוכן לחבירו, ואין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימא'. ואז יקל עלינו להתגבר על המידה הרעה הזו.

הדברים יומחשו עפ"י המונולוג הבא של יהודי שחש את הדברים הללו על בשרו, וכך הוא מספר: "בישיבה לא למדתי מי יודע מה, ולדאבוני לא זכיתי להיות מיושבי בית המדרש, וע"כ לאחר נישואי ידעתי שעלי לחפש עבודה כדי שאוכל להביא טרף לביתי. לאחר בירורים נרשמתי עם חברי משה אהרון לקורס הנהלת חשבונות, ולאחר תקופת לימוד היתה בידנו תעודה. התחלנו לחפש עבודה אולם ברוב המשרדים העדיפו מנהלי חשבונות ותיקים שיש להם יותר ידע והמלצות. על דבר אחד לא היינו מוכנים להתפשר - לא לעבוד בחברה מעורבת. גם המחיר שהציעו לנו כמשכורת היה מגוון במיוחד.

בסופו של דבר הבנתי שעל גובה המשכורת אצטרך להתפשר והתחלתי לעבוד בבית חרושת גדול. שם הייתי אחד ממנהלי החשבונות במשרד שהיו בו שלושה מנהלי חשבונות כשאחד מהם אחראי על כולם. חברי שלמד איתי עדיין לא מצא עבודה.

חצי שנה חלפה, המשכורת שלי גדלה באופן משמעותי, באותו זמן פתחו במשרד שלוחה נוספת והיה צורך במנהל חשבונות נוסף. מיד הצעתי את חברי והמלצתי עליו המלצות חמות, המנהל שהיה מרוצה ממני סמך עלי והזמין אותנו לראיון אישי.

מהר מאוד השתלב חברי, משה אהרון, בעבודה והפך למנהל חשבונות מהשורה. כך עבדנו ביחד חמש שנים נוספות, היינו שלושה מנהלי חשבונות ועוד אחד בכיר שהיה אחראי על כל הסניפים, המשכורת שלו היתה בהתאם, כמעט פי שניים משלנו.

לאחר חמש שנים הודיע מנהל החשבונות הבכיר כי הוא מוכרח לעזוב את העיר, לגבינו זה אמר שמישהו מאיתנו צריך לתפוס את מקומו, הרגשתי כי אני מסוגל למלא את מקומו. באותם ימים הגעתי לעבודה דרוך ומצפה, כל צלצול טלפון הקפיץ אותי גם בביתי, הייתי מתוח ונרגש: שמא הבוס יעדיף לפנות אלי כשאני בבית ולא דרך מקום העבודה.

בוקר אחד כשהגעתי לעבודה, פנה אלי חברי, משה אהרון, וסיפר לי בתמימות כי הציעו לו ליטול את תפקיד מנהל החשבונות הבכיר, הוא גם שאל לדעתי. הבטתי בו המום ושתקתי. כמעט ולא החלפתי עימו מילה רק עניתי על שאלות לצורך העבודה. חששתי שקולי יבגוד בי אם אנסה